13DD 34 – I (06)

B.Com. I Semester Degree Examination, November/December 2013
BASIC SANSKRIT
संस्कृतवाङ्मयमंजूषा संस्कृत साहित्ये वाणिज्येतिहास: व्याकरणं

Time : 3 Hours Max. Marks : 80

I. द्वे कृते अनुवदत विवृणुत। 10

ಎರಡನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1) वेदमनूच्याचार्योऽन्ते वासिनमनुशास्ति। सत्यं वद। धर्मंचर । स्वाध्यायान्मा प्रमद:। आचार्याय प्रियंधनमाहृत्य प्रजातन्तुं मा व्यवच्छेत्सी:। सत्यान्न प्रमदितव्यम्। धर्मान्न प्रमदितव्यम्। कुशलान्न प्रमदितव्यम्। स्वाध्याय प्रवचनाभ्यां न प्रमदितव्यम्।

2) न चोरहार्यं न च राजहार्यं।
न भ्रार्तुभाज्यं न च भारकारी।
व्यये कृते वर्धत एव नित्यं।
विद्याधनं सर्व धन प्रधानम्।

3) कस्मिंश्चिद्देशे धर्मबुद्धि: पापबुद्धिश्च द्वे मित्रे प्रतिक्सत:। अथ कदाचित् पापबुद्धिना चिन्तितं यदहं तावत् मूर्खो दरिद्रश्च। तदेनं धर्मबुद्धिमादाय देशान्तरं गत्वा अस्याश्रयेण अर्थोपार्जनं कृत्वा एनमपि वंचयित्वा सुखीभवामि।

II. चतुर्णां ससंदर्भं व्याख्यात। 20

ನಾಲ್ಕನ್ನು ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿರಿ.

1) मातृदेवो भव।

2) हुताशनश्चंदन पंकशील:।

3) जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी।

4) भो श्रेष्ठिन् , नास्ति दोष: ते यदि मूषिकै: भक्षिता।

5) त्वं सर्व कर्म साक्षी, सर्वधर्मान् जानासि।

6) कियन् मधुरं जननीति नाम।

7) धियोऽपि पुंसां मलिना भवन्ति।

P.T.O.

III. द्वे कृते टिप्पणीं लिखत। 10

ಬೇಕಾದ ಎರಡನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1) पतिव्रता प्रभावः।

2) स्नतकोपदेशः।

3) लोभः दुःखस्य कारणम्।

4) शंठ प्रति शाठ्यम्।

IV. द्वे विवृणुत। 20

ಎರಡನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

1) महाभारते वर्णित वाणिज्य इतिहासं वर्णयत।

ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

2) स्मृत्युक्तदिशा वाणिज्यं वर्णयत।

ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ವಾಣಿಜ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

3) रामायणे वर्णित वाणिज्येतिहासं लिखत।

ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

4) वैदिकवाङ्मये उल्लिखित वाणिज्यांशान् वर्णयत।

ವೈದಿಕ ವಾಙ್ಮಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಿಖಿತವಾದ ವಾಣಿಜ್ಯದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

V. निर्देशित विभक्ति रूपाणि लिखत (**पंचानां**) : 10

ಸೂಚಿಸಿರುವ ಐದಕ್ಕೆ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

1) देव – प्रथम बहुवचनं।

2) हरि – तृतीया द्विवचनं।

3) वृक्ष – षष्ठी बहुवचनं।

4) मुनि – पंचमी द्विवचनं।

5) भानु – सप्तमी बहुवचनं।

6) हनुमान् – प्रथमा एकवचनं।

7) गज – चतुर्थी द्विवचनं।

8) पर्वत – सम्बोधन एकवचनं प्रथमा।

VI. एकवाक्येन उत्तरं लिखत (दशानां) : 10

1) महाभारतस्य रचयिता कः ?

2) पंचतन्त्रस्य रचयिता कः ?

3) भोजप्रबन्धस्य रचयिता कः ?

4) स्नातकोपदेशः कस्मिन् वेदे अस्ति ?

5) यक्ष प्रश्ने कः उत्तरं ददाति ?

6) लोभः कस्य कारणं भवति ?

7) शठं प्रति ________ ।

8) जननी जन्मभूमिश्च ________ गरीयसी ।

9) पापबुद्धेः सखा कः ?

10) महाभारतस्य अपरं नाम ?

11) प्रबन्ध प्रदीपस्य कर्ता कः ?

12) धारानगरस्य राजा कः ?